

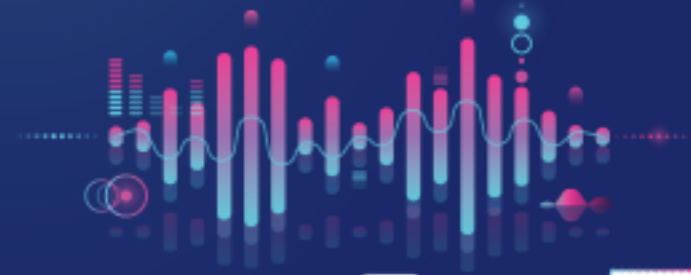
8. Sınıf

LGS RİTİM

DİN KÜLTÜRÜ VE
AHLAK BİLGİSİ SON TUR

1. DÖNEM

#LGS'nin Ritmini Evde Yakala

SINAVDAN
ÖNCE ÇÖZÜLMESİ
GEREKEN
BECERİ TEMELLİ
138 SORU

video
ÇÖZÜMLÜ

İKLAYIN ZEKA
RİTİM

Onur YİĞİT

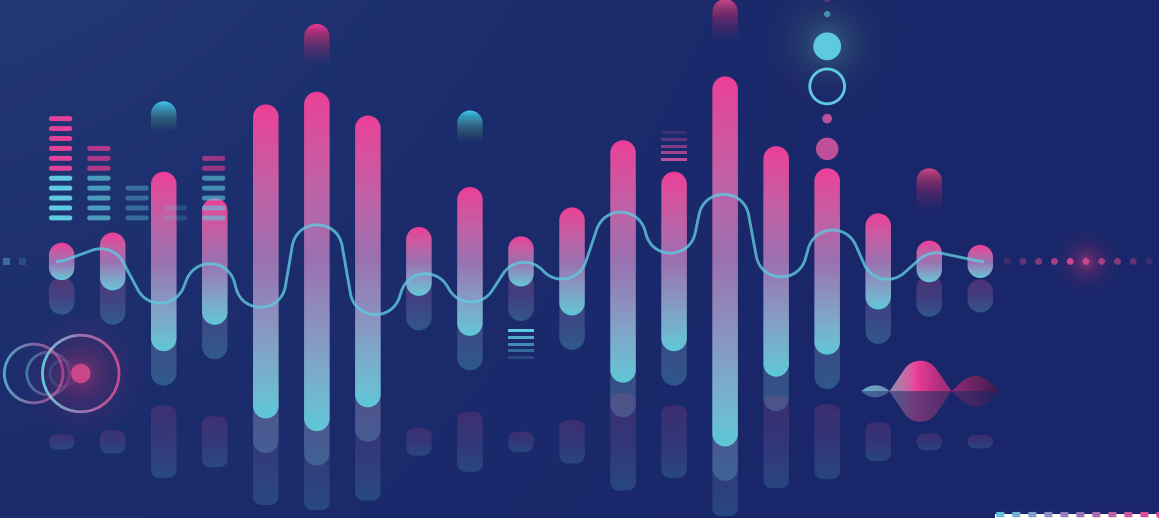
8. Sınıf

LGS RİTİM

DİN KÜLTÜRÜ VE
AHLAK BİLGİSİ SON TUR

1. DÖNEM

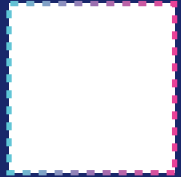
#LGS'nin Ritmini Evde Yakala

SINAVDAN
ÖNCE ÇÖZÜLMESİ
GEREKEN
BECERİ TEMELLİ
138 SORU

VİDEO
ÇÖZÜMLÜ

İŞLEYEN ZEKA
RİTİM

Onur YİĞİT

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayımlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayımlanması ve depolanması yasaktır.

280320 – B1

ISBN: 978-605-250-281-5

Yayın Koordinatörü

Selim AKGÜL

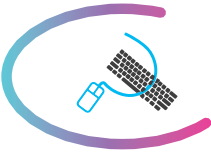
Yazarlar

Onur YİĞİT

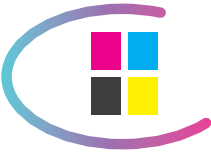
Editör

Merve ER

Dizgi

İşleyen Zeka Dizgi Birimi

Basım Yeri

İŞLEYEN ZEK A YAYINCILIK

Ostim Mahallesi, Enerji Caddesi, 1207. Sokak, No: 3/C-D

Ostim, Yenimahalle / ANKARA

Tel: (0850) 302 20 90 • (0549) 814 44 13

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler ve Kıymetli Meslektaşlarım,

İşleyen Zeka Yayınları olarak Talim ve Terbiye Kurulunun güncel müfredatına uygun olarak hazırladığımız “LGS Ritim Son Tur” eserimizi size ulaştırmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Bu kitaplarla birçok kazanımı içinde barındıran “beceri temelli sorular” ile kazanımları kavratmayı, yorum yapmayı ve sözel-sayısal muhakeme yeteneğinizle birlikte analiz-sentez yeteneğinizi geliştirmeyi hedefledik. 2020 LGS’de öğrencilerin sorumlu olduğu 8. sınıfın birinci döneminde işlenen konuları içeren sorularla eksik öğrenmelerinizi tespit etmeyi ve öğrendiklerinizi pekiştirmeyi amaçladık. Bu seri sayesinde sınavda çıkacak tüm konuları tekrar etmenizi arzuladık. Eksiklerinizi tamamlamanız için karekodu okutarak ulaşabileceğiniz video çözümler hazırladık.

İşleyen Zeka Yayınlarını kullanarak hedefinize emin adımlarla ilerleyeceğinize inanıyoruz. Bu zorlu süreçte İşleyen Zeka Yayınları olarak her zaman yanınızdayız.

Başarı dileklerimizle...

Selim AKGÜL

Yayın Koordinatörü

selimakgul@isler.com.tr

İÇİNDEKİLER

1. ÜNİTE

KADER İNANCI

5

2. ÜNİTE

ZEKÂT VE SADAKA

47

3. ÜNİTE

DİN VE HAYAT

79

1. İnsan bedeni, yeryüzündeki en kompleks (karmaşık) makinedir. Hayatımız boyunca bu bedenle görür, işitir, nefes alır, yürür, koşarsınız. Bedenimiz kemikleri, kasları, damarları, iç organları ile mükemmel bir düzen ve tasarıma sahiptir. Bu tasarımın detayına inildiğinde ise daha da şaşırtıcı gerçeklerle karşılaşılır. Biz hiç farkında olmazken bedenimiz içerisinde milyonlarca iş yapılır. Vücudumuz içinde her an yaşanan düzen ve inceliği anlatmak için belki yüzlerce örnek verilebilir. İnsan bedenindeki sayısız örnek içinden birkaç tanesini bile seçip burada anlatmak, insanı kusursuzca var eden Allah'ın varlığını, büyüklüğünü, gücünü, ilmini ve sanatını gereği gibi takdir edebilmemize yardımcı olacaktır. İnsan vücudunda yaklaşık 100 trilyon hücre bulunur ve bu hücrelere her gün besin ve oksijen iletilmesi ve bu hücrelerden her gün atık maddelerin uzaklaştırılması lazım bu da kan aracılığıyla olur. Kan, vücudu bir ulaşım ağı gibi saran damarlar içinde bulunur ve bilindiği gibi bu damarları uç uca eklediğimizde dünyanın etrafını ikiden fazla dolandır. Bunu bir şehirdeki 5 milyon evin su borularına benzetirsek nasıl ki bu su borularına ana merkezden küçülerek en uca mahalledeki evlere kadar su borularıyla su taşındığı gibi kanda aort atar damarından sonra git gide küçülerek kılcallara ayrılarak 100 trilyon hücreye, ayak ucumuzdaki hücrelerimize kadar besin ve oksijen taşır ve bu hücrelerdeki artıkları toplardamara iletir.

Bu metin aşağıdaki görsellerden hangisiyle ilişkilendirilemez?

Bakmıyorlar mı o deveye; nasıl yaratıldı? (Gâşiye suresi, 17. ayet)

Gâşiye suresinin 17. ayetinde yüce Rabbimiz dikkatle düşünülmesi ve ibret alınması gereken bir hayvandan, deveden bahsetmektedir. Yüce Allah'ın dikkat çektiği bu canlıya baktığımızda; Allah deveyi bulunduğu iklim şartlarına uygun olarak harika özelliklerde yaratmıştır. Deve çölde insanların ulaşım sağlayacağı âdeti bir çöl gemisi gibidir. Deve açlık ve susuzluğa günlerce dayanır, günler boyu, sırtında yüzlerce kilo ağırlıkla yol katedebilir. Bir yağ yığıntısı şeklindeki hörgücü sayesinde deve susuz çöl şartlarında 3 hafta su içmeden yaşayabilir. Develer, su bulduklarında ise 10 dakikada ağırlıklarının üçte biri oranında su içer. Bu miktar kimi zaman 130 litreyi bulabilmektedir. Bütün vücudunu kaplayan sık tüyler çölün yakıcı güneşinin hayvanın derisine ulaşmasına engel olur. Bunlar aynı zamanda soğukta da hayvanın ısınmasını sağlar. Çöl develeri 70 derecelik sıcaklıktan etkilenmezken çift hörgüçlü develer sıfırın altında 52 derecelik soğuklarda yaşayabilmektedir. Devenin gözleri iki kat kirpiklidir. Kirpikler, kapan gibi içiçe geçerek gözü şiddetli kum fırtınalarına karşı tam bir korumaya alır. Develer ayrıca burun deliklerini de kum girmesini engellemek için kapatabilir. Bacaklarına oranla son derece büyük olan ayakları da özel olarak yaratılmıştır. Hayvan kuma batmadan yürüyebilsin diye genişletilip yayılmıştır. Ayak tabanlarındaki özel kalın deri ise kızgın çöl kumlarına karşı alınmış bir tedbirdir. Tırnakları ayağı herhangi bir çarpışmadan dolayı oluşacak zararlardan korur. Dizler bir boynuz kadar sert ve kalın bir zardan oluşan nasırla kaplıdır. Bu nasırlar hayvan kumlara yattığında onun aşırı sıcak olan kumdan etkilenmemesini sağlar. Deve için sıraladığımız özellikler, devenin, kurak ortamlar için özel bir yaratılışla var edildiğini ve insanın hizmetine verildiğini göstermektedir. Ve bu da düşünen insanlar için açık bir yaratılış harikasıdır. Deve, bu tür üstün fiziksel özelliklerle yaratılırken insana hizmetle görevlendirilmiştir. İnsan ise tüm varlık âleminin içindeki buna benzer yaratılış mucizelerini görmek ve kendisine verilen bu nimetlere şükredip ibadet etmekle görevlidir.

Bu metin aşağıdaki ayetlerden hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) "...Allah'ın göklerde ve yerde yarattığı şeylerde, karşı gelmekten sakınan bir toplum için pek çok deliller vardır."
(Yûnus suresi, 6. ayet)
- B) "De ki: Ben de ancak sizin gibi bir insanım. Fakat bana ilahınızın bir tek ilah olduğu vahyolunuyor..."
(Fussilet suresi, 6. ayet)
- C) "Allah'ın göklerde ve yerdeki (nice varlık ve imkânları) sizin emrinize verdiğini, nimetlerini açık ve gizli olarak size bolca ihsan ettiğini görmediniz mi?"
(Lokmân suresi, 20. ayet)
- D) "Yaratan, hiç yaratmayan gibi midir? Artık siz düşünmez misiniz? Eğer Allah'ın nimetini saymaya kalkışacak olursanız, onu bir genelleme yaparak bile sayamazsınız. Gerçekten Allah; bağışlayandır, esirgeyendir."
(Nahl suresi, 17-18. ayetler)

3. Aşağıdaki öğrenciler sınıfta “kader ve evrendeki yasalar” konusuyla ilgili birbirlerine karşılıklı sorular sorup bilgi yarışması yapmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde, arkadaşının sorduğu soruya yanlış cevap verilmiştir?

- A) Kâinatta son derece hassas planlanmış, mükemmel işleyen bir düzenin olması bir yaratıcının varlığına delil midir? Evet, ortada yapılmış bir şey varsa mutlaka bunu bir yapan vardır.
- B) Fiziksel yasalara örnekler verebilir misin? - Suyun belli derecede kaynaması
- Atomun yapısı
- Mevsimlerin oluşması
- C) Biyolojik yasalara örnekler verebilir misin? - Hücrelerin bölünerek çoğalması
- Balıkların suda yaşayabilmesi
- İnsanın dolaşım sisteminin olması
- D) Bir şeyin kaza olması için gerçekleşmiş olması mı gerekir? Hayır, gerçekleşmiş olması gerekmez.

4. Günlük hayatta, özellikle bir şeyleri iterken karşılaştığımız sürtünmeyi kimi zaman hep zorluk çıkaran bir kuvvet olarak düşünmüştür. Acaba cisim ve yüzeyler arasında sürtünme kuvveti bulunmayan bir dünya nasıl olurdu? Bu durumda kalem elimizden kayacak, kitap ve defterler masanın üzerinde duramayıp yere düşeceklerdi. Masa, döşeme üzerinde kayıp köşeye çarpacaktı, kısacası tüm cisimler aynı düzeye gelene kadar her şey kayacak ve yuvarlanacaktı. Sürtünmesiz bir dünyada, düğümler çözülecek, çivi ve vidalar yerlerinden çıkacak, arabalar virajlarda dönüş yapamayacak, fren tutmayacaktı, sesler asla kaybolmayacak, bir duvardan ötekine yankılanıp duracaktı. Eşyalarımız bir anda yok olmaya başlayacak, yüce Allah'ın evren için koyduğu bu yasaların olmadığı bir evrende yaşasaydık bir günümüz nasıl geçerdi veya bir günümüz olur muydu?

Bu metinde yüce Allah'ın evren için koymuş olduğu yasalardan hangisinin yokluğundan söz edilmektedir?

- A) Biyolojik yasalar B) Fiziksel yasalar C) Kimyasal yasalar D) Toplumsal yasalar

Kader İnancı

5. Gezegenler üzerinde kısa bir tefekküre ilişkin şunları ifade edebiliriz: Bazı gezegenler Dünya'dan bin kat daha büyüktür. Bu da devasa gezegenlere işaret eder. Küçük bir örnekle diyebiliriz ki: Güneş, Dünya'nın çapının yaklaşık 109 katıdır. Yani Güneş, Dünya'dan 1 milyon 300 bin defa daha büyüktür. Uzayda ise Güneş'ten milyonlarca kat büyük ve daha sıcak yıldızlar vardır. Her biri belli bir yörünge üzerinde dönen bu büyük gezegenlerden bir kısmı top gülesinden yetmiş derece daha süratlidir. Örneğin: Dünya'nın kendi etrafındaki dönüş hızı saatte 1670 km, Güneş etrafındaki dönüş hızı ise saatte 108.000 km'dir. 166 uydulu, cüce gezegenli ve milyarlarca küçük gök cisimli Güneş sistemi ise saatte 720.000 km hızla dönmektedir. Güneş sisteminin de içinde bulunduğu, bir ucundan diğer ucuna ışık hızıyla 100 bin yılda varılan Samanyolu Galaksisi ise 950.000 km hızla dönmektedir. Hayal edilmesi bile oldukça güç. Ama bir irade onları hiç şaşırmadan, dönüşleri esnasında hiç söndürmeden, devamlı yakarak ve hiçbir gürültü çıkarmadan, bir diğerini diğerinin sınırına girdirmeden yahut yörüngesinden şaşırtdan mükemmel çalıştırıyor. Yüce Allah'ın mükemmel yaratmasına güzel bir örnek olan Dünya'ya baktığımızda kendi etrafında dönüp aynı zamanda Güneş'in etrafında da hareket etmektedir. Bu hareketler sayesinde gece, gündüz ve mevsimler oluşmaktadır. Dünyamızın etrafındaki atmosfer tabakası ise sayısız gök taşına karşı tam bir kalkan görevi üstlenmektedir. Bütün bunlar ----

Bu metnin sonuna düşüncenin akışına en uygun bir şekilde aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) uzayda devasa yıldızları olduğuna bir işarettir.
B) insanın kaderinin, Allah'ın evrende belirlediği yasalarla düzenlendiğini gösterir.
C) yüce Allah'ın her şeyi bir ölçü ve düzene göre yarattığının göstergesidir.
D) insanoğluna akıl ve irade verilerek seçme serbestliği tanınmasındandır.

6. Öğretmen "İnsanın cüzi iradesiyle seçebileceği durumlara örnekler verebilir misin?" sorusunu sormuş öğrencilerinden Ertuğrul'un verdiği cevaplar aşağıdaki gibidir:

- Din olarak İslamiyet'i seçmek.
- 0 Rh (+) kana sahip olarak dünyaya gelmek.
- Güzel ahlaklı biri olmak.
- Okul derslerinde başarılı olmak.
- Zararlı alışkanlığı olmayan arkadaşlar edinmek.

8. sınıf öğrencisi Ertuğrul, öğretmenin sorduğu sorunun her doğru cevabı için 20 puan alacaktır.

Buna göre Ertuğrul toplamda kaç puan almıştır?

- A) 100 B) 80 C) 60 D) 40

7. Parmaklarınızı bileğınızın iç kısmına koyup biraz bekleyin. Kalbinizin kanı nasıl pompaladığını hissedeceksiniz. Kalbiniz dakikada 70 kere atar ve tüm hayatınız boyunca milyonlarca litre kan pompalar. Bu miktardaki kan 10 bin adet petrol tankerini doldurabilir. Tüm bu rakamlar hayret verici değil mi? Şimdi kendinizin bir dakikada 70 defa bir kovadan bardakla su boşalttığınızı düşünün. Sonunda kol ve el kaslarınızın ısındığını hissedeceksiniz ve mutlaka dinlenmeniz gerekecek. Ancak kalp bu işi hiç dinlenmeden, üstelik tüm hayatımız boyunca yapar. Yeryüzünün en mükemmel yapıya sahip pompası, şu anda sol göğsünüzün hemen altında çalışmaktadır. Kalp, akıl almaz tasarımı ve durmak bilmeyen atışlarıyla, 1 gün içinde vücudumuzdaki kanın tamamının 1000 tam devir yapmasını sağlar.

Bu bilgiler,

- I. "...Sizi yaratan, size kulaklar, gözler ve kalpler veren odur..."
(Mülk suresi, 23. ayet.)
- II. "Her milletin belli bir eceli vardır. Onların eceli geldi mi ne bir an geri kalabilirler ne de öne geçebilirler."
(A'râf suresi, 34. ayet)
- III. "Ey insan! Seni yaratan, sana düzgün ve ölçülü bir biçim veren, cömert Rabb'ine karşı seni aldatan nedir?
(İnfitâr suresi, 6-8. ayetler)
- IV. "Kesin olarak inananlar için, yeryüzünde ve kendi nefislerinde nice ibretler vardır. Hiç görmüyor musunuz?"
(Zâriyât suresi, 20-21. ayetler)

ayetlerinden hangileriyle ilişkilendirilebilir?

- A) I. ve II. B) II. ve II. C) I, II. ve IV. D) I, III. ve IV.
8. Bilim adamları rüzgârların aşılایıcı özelliğe sahip olduğunu şu şekilde izah ederler: Bütün bitkilerin çiçeklerinde, erkek ve dişi çifti bulunmakta ve erkeğin dişiyi aşılmasıyla meyveler meydana gelmektedir. Bu aşılama fiili ise rüzgârlar sayesinde olmaktadır. Allah, pek çok bitkinin tohumunu hafif bir esintide bile uçabilecek şekilde yaratmıştır. Yeryüzündeki sayısız bitki türüne ait polen, çiçek tozları ve tohumlar rüzgârlar vasıtasıyla birinden bir diğerine taşınmakta böylece bitkilerin aşılانarak çoğalmaları ve nesillerinin devamı sağlanmaktadır. Yani rüzgârların aşılایıcı özelliği ile bitkiler üremekte ve çoğalmaktadır. Bundan 14 asır önce, aşılamanın önemi ve ne demek olduğunu bilmediği bir zamanda Kur'an-ı Kerim bizlere bunu haber vermektedir.

Bu durumu açıklayan ayet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) "Biz rüzgârları aşılایıcı olarak gönderdik ve gökten su indirdik..."
(Hicr suresi, 22. ayet)
- B) "Hayvanları da o yarattı. Onlarda sizin için ısıtıcı (şeyler) ve birçok fayda vardır. Onlardan bir kısmını da yersiniz."
(Nahl suresi, 5. ayet)
- C) "Allah her canlıyı sudan yarattı. İşte bunlardan kimi karın üstünde sürünür, kimi de iki ayağı üstünde yürür. Allah dilediğini yaratır."
(Nûr suresi, 45. ayet)
- D) "Göğün boşluğunda boyun eğdirilmiş (musahhar kılınmış) kuşları görmüyorlar mı? Onları (böyle boşlukta) Allah'tan başkası tutmuyor. Şüphesiz, iman eden bir topluluk için bunda ayetler vardır."
(Nahl suresi, 79. ayet)

9.

OTLARIN YAZDIĞI İSİM

İskoçya'nın meşhur filozoflarından Bity'nin oğlu, insanın yaratılmadığını, kendi kendine oluştuğunu iddia ediyordu. Filozof, oğluna bir ders vermek için onun ismini oluşturan harfleri evinin bahçesinde kazılmış olan toprağın bir kenarına parmağıyla kalınca çizer. Bu çizgilerin içine de dereotu tohumu eker ve üzerini toprakla kapatır. Bir süre sonra çocuk koşarak babasına gelir ve heyecan içinde şöyle der:

– Babacığım, bahçenin bir köşesinde benim ismim dereotlarıyla yazılmış. Babası umursamaz bir hâlde “Tesadüftür.” der.

Çocuk itiraz eder ve bunun mutlaka biri tarafından yapılmış olduğunu iddia eder:

– Babacığım, hiç kendi kendine benim ismim otlar tarafından yazılabilir mi? Benim adımla ne otlar biliyor ne de toprak... Bunu benim adımla bilen biri yapmıştır.

Babası daha önce insanın kendi kendine oluştuğunu söyleyen oğluna şöyle der:

Peki, sen isminin bile kendiliğinden bahçede yazılamayacağını söylüyorsun da ondan daha çok üstün ve sanat eserinden daha mükemmel olan vücudunun tesadüfen oluştuğunu nasıl kabul edebiliyorsun? Bu kadar kolay ve basit bir iş bile tesadüfen olamazsa ondan çok daha muhteşem olan insanlar, hayvanlar ve evren nasıl kendi kendine oluşur? Bütün bunların bir yaratıcısı olması gerekmez mi?

Buna göre oğluna bunları söyleyen filozoftan aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenemez?

- A) Kâinatta mükemmel bir düzen ve hassas dengeler üzerine kurulu işleyişin olması bunları yaratanın olduğuna delildir.
- B) Kâinattaki mükemmel düzen asla tesadüfle açıklanamaz.
- C) Evrendeki ölçü, varlıklar arasında uyumsuzluk yaratmıştır.
- D) İnsan çevresine dikkatlice baktığında mükemmel bir düzenin olduğunu fark edecektir.

10. Tevekkül: Bir iş yaparken elden gelen gayreti gösterdikten sonra işin sonucunun başarıyla noktalanması için Allah'a güvenmek, sonucun hayırlı olmasını istemektir. Örneğin bir çiftçi zamanında tarlasını sürüp ekime hazırlarken, tohumu atacak, sulayacak, zararlı bitkilerden arındıracak, gerekirse gübresini de verecek; tüm bunları yaparken de iyi ürün vermesi için yüce Allah'a güvenip dayanacak ve sonucu ondan bekleyecektir. Yine bir hasta, tedavisi için gerekli adımları atarken, şifayı Allah'tan isteyecek ve sonuç ne olursa olsun derin bir teslimiyetle Allah'ın takdirine razı olacaktır. Bir çiftçinin gerekli hazırlıkları yapmadan “Ben Allah'a tevekkül ediyorum.” diyerek bol ürün beklemesi doğru değildir. Bu durum, İslam'ın tevekkül anlayışıyla bağdaşmaz. Bir başka yönüyle tevekkül, tüm yapılması gerekenleri yaptıktan sonra insanın içinde duyması gereken iç huzur, mutmain olma ve en önemlisi Allah'ın takdir edeceği sonuç ne olursa olsun buna razı olma ahlakıdır.

Bu metinde anlatılanlar aşağıdaki atasözlerinden hangisi ile ilişkilendirilemez?

- A) Her işte bir hayır vardır.
- B) Öfkeyle kalkan zararlar oturur.
- C) Tedbir kuldanda takdir Allah'tan.
- D) Eşeğini sağlam kazığa bağla sonra da Allah'a ısmarla.

11.

Yerküremizi çepeçevre kuşatan atmosfer, canlılığın devamı için son derece hayati işlevleri yerine getirir. Dünyaya doğru yaklaşan irili ufaklı pek çok gök taşını eriterek yok eder ve bunların yeryüzüne düşerek canlılara büyük zararlar vermesini engeller. Atmosferin başka bir koruyucu özelliği de Dünya uzayın ortalama eksi 270 derecelik dondurucu soğuşundan yine atmosfer sayesinde korunuyor olmasıdır. Kısacası, Dünya üzerinde, kendisini sarıp kuşatan ve dış tehlikelere karşı koruyan mükemmel bir sistem işler. İşte Dünya göğünün bu koruyucu kalkan özelliği yüzyıllar öncesinden Kur'an-ı Kerim'de bizlere Allah tarafından bildirilmiştir.

Bu durumu açıklayan ayet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) “Biz gökten belli bir miktarda su indirdik ve onu yeryüzünde yerleştirdik; şüphesiz biz onu (kurutup) giderme gücüne de sahibiz.”
(Mü'minûn suresi, 18. ayet)
- B) “Gökyüzünü korunmuş bir tavan kıldık; onlar ise bunun ayetlerinden yüz çevirmektedirler.”
(Enbiyâ suresi, 32. ayet)
- C) “Gaybın anahtarları onun katındadır, ondan başka hiç kimse gaybı bilmez. Karada ve denizde olanların tümünü o bilir, o, bilmeksizin bir yaprak dahi düşmez; yerin karanlıklarındaki bir tane, yaş ve kuru dışta olmamak üzere hepsi ve her şey apaçık bir kitaptadır.”
(En'âm suresi, 59. ayet)
- D) O, sizin için kulakları, gözleri ve gönülleri yaratandır. Ne az şükrediyorsunuz. O, sizi yeryüzünde yaratıp türetendir ve hepiniz yalnızca ona (döndürülüp) toplanacaksınız. O, yaşatan ve öldürenidir. Gece ile gündüzün birbirini takip etmesi de onun (kanunu)dur. Yine de aklınızı kullanmayacak mısınız?
(Mü'minûn suresi, 78-80. ayetler)

12.

Yerküremizi çepeçevre kuşatan atmosfer, canlılığın devamı için son derece hayati işlevleri yerine getirir. Dünyaya doğru yaklaşan irili ufaklı pek çok gök taşıını eriterek yok eder ve bunların yeryüzüne düşerek canlılara büyük zararlar vermesini engeller. Atmosferin başka bir koruyucu özelliği de Dünya uzayın ortalama eksi 270 derecelik dondurucu soğuşundan yine atmosfer sayesinde korunur. Kısacası, Dünya'nın üzerinde, kendisini sarıp kuşatan ve dış tehlikelere karşı koruyan mükemmel bir sistem işler. İşte Dünya göğünün bu koruyucu kalkan özelliği yüzyıllar öncesinden Kur'an-ı Kerim'de bizlere Allah tarafından bildirilmiştir. Evrendeki muhteşem sistemi incelediğimizde, evrenin var oluşu ve işleyişinin tesadüfi nedenlerle açıklanamayacak kadar kompleks (karmaşık) bir düzen ve hassas dengelere dayandığı gerçeğiyle karşılaşırız. Açıkça anlaşılacağı gibi bu hassas denge ve düzenin tesadüfen gerçekleşmesi imkânsızdır. Evrendeki bu eşsiz düzen, maddeyi yoktan var eden ve onun her anını kontrolü ve hâkimiyeti altında bulunduran sonsuz bir bilgi, güç ve akıl sahibi bir yaratıcımızın varlığını bir kez daha ispatlamaktadır. O yaratıcı, göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunan her şeyin Rabb'i olan yüce Allah'tır.

Bu metin aşağıdaki cümlelerden hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Dünyada insanlar arası anlaşmazlıklardan dolayı savaşlar meydana gelmektedir.
- B) Üzüm asmasının kupkuru sapından tane tane sulu üzümler meydana gelmektedir.
- C) Güneşin yakıtı milyonlarca yıldır hiç bitmeden devam etmekte, Güneş hiç sönmemektedir.
- D) Dünyamız milyonlarca yıldır hiçbir zaman yörüngesinden çıkmadan kendi yörüngesinde akıp hareketini sürdürmektedir.

13.

“Onlara bir delil de gecedir ki biz ondan gündüzü sıyrıp çekeriz de birden karanlığa gömülürler. Güneş de (bir delildir onlara) akar gider yörüngesinde. İşte bu çok güçlü ve her şeyi bilen Allah'ın yaratmasıdır. Ay için de birtakım menziller (yörüngeler) tayin ettik. Nihayet o, eğri hurma dalı gibi (hilal) olur da geri döner. Ne Güneş Ay'a yetişebilir, ne de gece gündüzü geçebilir. Her biri bir yörüngede yüzerler.”
(Yâsîn suresi, 37- 40. ayetler)

“Bunlara kendilerinden öncekilerin, Nûh, Âd ve Semûd toplumlarının, İbrâhim'in kavminin, Medyen halkının ve yıkılıp giden beldeler ahalisinin haberleri gelmemiş miydi? Onlara peygamberleri apaçık delillerle geldiler. Demek ki Allah onlara zulmetmiş değildi, asıl onlar kendilerine zulmetmişlerdi.”
(Tevbe suresi, 70. ayet)

“Andolsun, biz insanı, çamurdan (süzülmüş) bir özden yarattık. Sonra nutfe hâlinde sağlam bir karar-gâha (ana rahmine) yerleştirdik. Sonra nutfeyi kan pıhtısına çevirdik, kan pıhtısını bir çiğnemlik et yaptık, bir çiğnemlik etten kemikler yarattık, kemiklere de et giydirdik. Nihayet onu bambaşka bir yaratık olarak ortaya çıkardık. Yaratanların en güzeli olan Allah'ın şanı ne yücedir.”
(Mü'minûn sûresi, 12-14. ayetler)

Sembollerle verilen bu ayetler, sırasıyla aşağıdaki hangi evrensel yasaya örnek oluşturur?

	●	▲	■
A)	Biyolojik yasalar	Toplumsal yasalar	Fiziksel yasalar
B)	Fiziksel yasalar	Toplumsal yasalar	Biyolojik yasalar
C)	Fiziksel yasalar	Biyolojik yasalar	Toplumsal yasalar
D)	Toplumsal yasalar	Kimyasal yasalar	Biyolojik yasalar

Kader İnancı

14. “Geceyi ve gündüzü, Güneş’i ve Ay’ı yaratan odur. Her biri bir yörüngede hareket etmektedir.”

(Enbiyâ suresi, 33. ayet)

“Gökten su indiren odur. (Buyurdu ki:) İşte biz her çeşit bitkiyi onunla bitirdik. O bitkiden de kendisinden üst üste binmiş taneler bitireceğimiz bir yeşil bitki, hurmanın tomurcuğundan sarkan salkımlar, üzüm bağları, zeytin ve nar bahçeleri meydana getirdik; birbirine benzeyeni var, benzemeyeni var. Meyve verirken ve olgunlaştığı zaman her birinin meyvesine bakın. Kuşkusuz bütün bunlarda inanan bir toplum için ibretler vardır.”

(En’âm suresi, 99. ayet)

Bu ayetler,

- I. Toplumsal
- II. Biyolojik
- III. Fiziksel

yasalardan hangileriyle ilgilidir?

- A) Yalnız II. B) I ve II. C) I ve III. D) II ve III.

15. Biz hiç farkında değilken vücudumuz içerisinde milyonlarca iş yapılır. Bunların birçoğu, birkaç dakikalığına bile aksaklık gösterdiği takdirde insanda tafefisi imkânsız hastalıklara hatta ölüme yol açabilir. Ancak insan, tek bir hücreden nasıl olup da yetişkin bir insan hâline geldiğini düşünmediği gibi, her an gözünün önünde bedenindeki sistemlerin nasıl böyle kusursuz şekilde işlediğini araştırmaz. Yüce Allah, bedeninin hem içinde hem de dış görünümünde sayısız iman delilini insan için sergilemektedir. İnsan bedeninin yalnızca dış görünümüne bakıldığında dahi Allah’ın mükemmel sanatı hemen görülebilir. Dış görünümüyle mükemmel bir yaratılışa sahip olan insanın içinde de apayrı olaylar gerçekleşir, kendisinin hiç farkında olmadığı binlerce mucize ardı ardına meydana gelir. Beyinden karaciğere, akciğerlerden böbreklere kadar her organ kusursuz işleyişe sahiptir. Organlarda ve vücut içi sistemlerin işleyişinde görülen tüm olaylar şaşkırtıcı bir düzen ve ahenk içinde oluşur. Vücudumuz içinde her an yaşanan bu düzen, ahenk ve inceliği anlatmak için belki binlerce örnek verilebilir. Bu örnekler içinden birkaç tanesini seçip araştırmak, insanı kusursuzca var eden yüce Allah’ın varlığını, büyüklüğünü, gücünü, ilmini ve sanatını gereği gibi takdir edebilmemize yardımcı olacaktır.

Bu metnin ilişkilendirilebileceği en uygun ayet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) “Allah, geceyi gündüze, gündüzü de geceye katıyor. O Güneş’i ve Ay’ı da buyruğu altına almıştır. Her biri belirlenmiş bir vadeye kadar kendi yolunu izler...”
(Fâtır suresi, 13. ayet)
- B) “De ki: Göklerde ve yerde neler var, bir baksanıza. Fakat ayet ve uyarılar inanmayan bir topluma hiçbir fayda sağlamaz.”
(Yûnus suresi, 101. ayet)
- C) “Ey insan! Seni yaratan, sana düzgün ve ölçülü bir biçim veren, cömert Rabbi’ne karşı seni aldatan nedir?
(İnfitâr suresi, 6-8. ayetler)
- D) “Biz gökleri, yeri ve bunlar arasında bulunanları, oyun ve eğlence olsun diye yaratmadık. Onları sadece gerçek bir sebeple yarattık. Fakat onların çoğu bilmiyorlar.”
(Duhân suresi, 38 ve 39. ayetler)

16. Evrendeki biyolojik yasalar Allah'ın canlılara çizdiği bir kaddedir. Buna canlılar dünyasından bir örnek verecek olursak, işçi arıların hareketleri son derece tutarlıdır ve amaçsız bir şekilde hareket etmezler. Kovandaki bir arı, yeni yumurtalar için hücreler hazırlarken diğeri kraliçeye hizmet etmek için petekler arasında dolaşır, bir başkasıyla bal toplar. Her işçi kesin olarak ne ve nasıl yapacağını bilir, kusursuz bir disiplinle hareket eder. Bu şekilde yüce Allah'ın bu arıları bal yapmaya programlanmış bir şekilde yaratması biyolojik yasalara örnek olarak verilebilir. Yüce Allah Kur'an'da bazı biyolojik yasalara dikkat çekmekte: canlıların yapısı, büyümesi, üremesi, gelişmesi, korunması gibi konularda bilgiler vermektedir.

Bu metne göre aşağıdaki ayetlerden hangisi biyolojik yasalara örnek verilemez?

- A) “Allah her canlıyı sudan yarattı. İşte bunlardan kimi karın üstünde sürünür, kimi de iki ayağı üstünde yürür. Allah dilediğini yaratır.”
(Nûr suresi, 45. ayet)
- B) “O, sabahı yarıp çıkarandır. Geceyi bir sükun (dinlenme), Güneş ve Ay'ı bir hesap (ile) kıldı. Bu, üstün ve güçlü olan, bilen Allah'ın takdiridir.”
(En'âm suresi, 96. ayet)
- C) “Yeri döşeyen, onda oturaklı dağlar ve ırmaklar yaratan ve orada bütün meyvelerden çift çift yaratan odur...”
(Ra'd suresi, 3. ayet)
- D) “(Ey insanlar!) Biz sizi basit bir sudan yaratmadık mı? İşte o suyu, belli bir süreye kadar sağlam bir yere yerleştirdik, sonra da ona ölçülü bir biçim verdik...”
(Mürselât suresi, 20-23. ayetler)

